

Załącznik Nr 1
do Uchwały nr 1250/2024 z dnia 21 lutego 2024 r.
Zarządu Powiatu Częstochowskiego w sprawie przyjęcia
sprawozdania z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Częstochowie za 2023 r. w zakresie systemu pieczy
zastępczej oraz zestawienia
potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na 2024 rok

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

Częstochowa, ul. Jasnogórska 75

tel. 034 334 33 33 fax. (034) 334 33 34

e-mail: sekretariat@pcprczwa.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W CZĘSTOCHOWIE ZA 2023 ROK W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Częstochowa, marzec 2024

Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowano na podstawie ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.)

ZADANIA WŁASNE POWIATU (ART. 180)

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 został opracowany i przyjęty uchwałą Rady Powiatu w Częstochowie Nr XXVI/205/2021 z dnia 22 czerwca 2021 roku. Celem głównym programu jest tworzenie i wspieranie różnych form pieczy zastępczej na lata 2021 – 2023.

Cele szczegółowe obejmują:

- Promowanie i rozwój form rodzicielstwa zastępczego.
- Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców.
- Systematyczne wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu.
- Zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej w ramach działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu częstochowskiego.
- Dostosowanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej do obowiązujących przepisów prawa.

Zapewnienie pomocy i wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

W 2023 r. pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej obejmowali wsparciem 111 rodzin zastępczych (40 rodzin niezawodowych, 66 rodzin spokrewnionych i 5 rodzin zawodowych). W ww. rodzinach umieszczonych było 150 dzieci (w tym 9 dzieci do 3 r.ż.), oraz pozostało 36 osób pełnoletnich. Funkcjonowało także 18 rodzin, którym Sąd powierzył pieczę nad 24 dziećmi na czas toczącego się postępowania. Wsparciem obejmowano także 76 pełnoletnich, usamodzielnionych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci, które czasowo pozbawione są opieki ze strony rodziców biologicznych mają zapewnione miejsce w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. W przypadku niemożliwości wykonania postanowienia Sądu i umieszczenia dziecka na terenie powiatu częstochowskiego, podejmowane są działania dot. zapewnienia pieczy zastępczej na terenie innych powiatów.

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Na bieżąco udzielano wsparcia i objęto pomocą 120 pełnoletnich wychowanków.

Wsparcie udzielane było m.in. poprzez informowanie o procedurach dot. przyznawania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie oraz usamodzielnienie, pomoc w wyborze opiekuna usamodzielnienia. Opracowano 15 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia oraz 28 modyfikacji i ocen IPU. Informowano także o procedurach

związanych z wnioskowaniem o przyznanie mieszkania z terenu gminy i pomagano w ich wypełnianiu. Motywowano wychowanków do kontynuowania nauki i utrzymywania prawidłowej frekwencji na zajęciach. Współpraca z pełnoletnimi wychowankami odbywała podczas wizyt w miejscu zamieszkania wychowanków lub w siedzibie PCPR. Z częścią wychowanków korespondencyjnie uzgadniano i sporządzano Modyfikację lub Ocenę Indywidualnych Programów Usamodzielnienia.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące współpracy z pełnoletnimi wychowankami form pieczy zastępczej.

Tab. 1 - Narzędzia współpracy z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej:

Nazwa narzędzia	Liczba
Opinie zasadności przyznania pomocy	19
Indywidualny Program Usamodzielnienia	15
Modyfikacja lub Ocena Indywidualnego Programu Usamodzielnienia	28
Ocena końcowa z realizacji IPU	5
Łącznie	67

4. Tworzenie warunków do powstania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Nabór na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej jest ogłoszony na stronie internetowej PCPR. W trakcie roku na bieżąco udzielano zainteresowanym informacji na temat procedury ustanawiania rodzin zastępczych. Zgłosiły się 16 rodzin - kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i spokrewnione.

Ze wszystkimi rodzinami prowadzona jest procedura kwalifikacyjna.

Przeprowadzono 55 wizyt w miejscu zamieszkania wszystkich kandydatów (w tym na rodziny zastępcze spokrewnione), w tym 20 wizyt z psychologiem w celu obserwacji relacji panujących w rodzinie i funkcjonowania kandydatów w sprzyjającej atmosferze domu rodzinnego. Podczas wstępnych rozmów z kandydatami oraz w trakcie wywiadów środowiskowych przeprowadzanych w miejscu zamieszkania rodzin, dokonywano analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów. Narzędziem przydatnym do ww. analizy był formularz: Karta Sytuacji Kandydatów na Rodzinę Zastępczą. Następnie zebrano od ośrodków pomocy społecznej, komisariatów policji i szkół i pracodawców opinie dotyczące kandydatów. Kandydaci do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej zostali poddani psychologicznym badaniom testowym oraz odbyli rozmowy indywidualne z psychologiem.

Z 16 rodzinami (kandydatami na niezawodową i spokrewnioną rodzinę zastępczą) opracowano Kartę Sytuacji Kandydatów na Rodzinę Zastępczą w celu wydania o nich opinii na potrzeby własne lub zlecenie Sądu.

W terminie od 13.01.2023 r. do 17.02.2023 r. odbyło się 74,5 godzinne szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. W szkoleniu uczestniczyły 3 rodziny kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. W szkoleniu uczestniczyły również 7 rodzin, kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej.

W terminie od dnia 09.05.2023 r. do dnia 07.06.2023 r. odbyło się szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w którym uczestniczyły 2 rodziny, kandydaci do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz 1 rodzina jako kandydaci do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej.

Po szkoleniach:

- kwalifikacje na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej otrzymało 5 rodzin,
- kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej otrzymało 7 rodzin, w tym 2, które odbyły szkolenie w 2022 r.

W ciągu 2023 r. 1 rodzina, kandydat do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej zrezygnowała z dalszej procedury, 1 rodzina jest w trakcie procedury kwalifikacyjnej i oczekuje na kwalifikację do udziału w szkoleniu. Pozostałe 11 rodzin stanowią kandydaci do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej.

W dniach 29.11.2023 r. i 19.12.2023 r. odbyło się 20 godzinne uzupełniające szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej, w którym uczestniczyła 1 rodzina.

Rodziny zastępcze objęte były pomocą i wsparciem 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 1 starszego specjalisty pracy socjalnej, 1 specjalisty pracy socjalnej, 1 pracownika socjalnego oraz 2 psychologów.

Opracowano we współpracy z rodzinami zastępczymi 22 Plany Pomocy Dzieciom.

Pracownicy zespołu ds. pieczy zastępczej na bieżąco, w tym telefonicznie oraz przy pomocy komunikatorów internetowych (Skype, Whatsapp, Messenger) udzielali porad na temat bieżących trudności rodzin zastępczych, m.in. problemów wychowawczych, szkolnych, dot. kontaktów z rodzicami biologicznymi, problemów w relacjach pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny.

W miesiącu styczniu oraz od marca 2023 r. odbywała się systematyczna praca w miejscach zamieszkania rodzin zastępczych. Odbyło się 1491 odwiedzin u 111 rodzin zastępczych, w tym czasie przeprowadzono 310 rozmów telefonicznych.

Rodziny zastępcze mogły brać udział w indywidualnych konsultacjach z psychologiem oraz uczestniczyć w spotkaniach grup wsparcia. W miejscu zamieszkania rodzin zastępczych przeprowadzono 194 wspólnych wizyt psychologów i pracowników współpracujących z rodzinami.

5. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Powiat Częstochowski prowadzi 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych, zapewniających 84 dzieciom i młodzieży pozbawionym trwale lub okresowo opieki rodziny opiekę i wychowanie, odpowiednie warunki rozwoju, przygotowanie do samodzielnego życia tj.:

- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Blachowni typu socjalizacyjnego 14 miejsc (w 2023 r. przebywało 4 wychowanków pochodzących z Powiatu Częstochowskiego).
Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Blachowni w 2023 roku stanowił kwotę 6 414 zł 70 gr. i został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 21 lutego 2023 r. pod pozycją 1656. Obowiązuje od 1 marca 2023 r.
- Dom dla Dzieci „Skałka” w Częstochowie typu socjalizacyjnego i interwencyjnego 14 miejsc (w 2023 r. przebywało 10 wychowanków z Powiatu Częstochowskiego).
Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Domu dla Dzieci „Skałka” w Częstochowie w 2023 roku stanowił kwotę 6 334 zł 85 gr i został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 21 lutego 2023 r. pod pozycją 1657. Obowiązuje od 1 marca 2023 r.
- Dom dla Dzieci „Sosenka” w Częstochowie typu socjalizacyjnego i interwencyjnego – 14 miejsc (w 2023 r. przebywało 8 wychowanków z Powiatu Częstochowskiego).

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Domu dla Dzieci „Sosenka” w Częstochowie w 2023 roku stanowił kwotę 6 222 zł 67 gr. i został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 21 lutego 2023 r. pod pozycją 1649. Obowiązuje od 1 marca 2023 r.

Wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną 3 ww. placówek opiekuńczo-wychowawczych sprawuje Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Blachowni.

- *Dom Dziecka w Chorzenicach typu socjalizacyjnego i interwencyjnego - 14 miejsc (w 2023 r. przebywało 15 wychowanków z Powiatu Częstochowskiego).*

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Domu Dziecka w Chorzenicach w 2023 roku stanowił kwotę 6 573 zł 81 gr. i został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 21 lutego 2023 r. pod pozycją 1650. Obowiązuje od 1 marca 2023 r.

- *Dom dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach typu socjalizacyjnego - 14 miejsc (w 2023 r. przebywało 14 wychowanków z Powiatu Częstochowskiego).*

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Domu dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach w 2023 roku stanowił kwotę 6 113 zł 90 gr. i został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 21 lutego 2023 r. pod pozycją 1652. Obowiązuje od 1 marca 2023 r.

- *Dom dla Dzieci „Promyk” w Rędzinach typu socjalizacyjnego - 14 miejsc (w 2023 r. przebywało 7 wychowanków z Powiatu Częstochowskiego).*

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Domu dla Dzieci „Promyk” w Rędzinach w 2023 roku stanowił kwotę 6 425 zł 23 gr. i został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 21 lutego 2023 r. pod pozycją 1651. Obowiązuje od 1 marca 2023 r.

Wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną 3 ww. placówek opiekuńczo-wychowawczych zapewnia Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chorzenicach.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 46 wychowanków z Powiatu Częstochowskiego tj. 51%, a w ciągu 2023 roku 58 wychowanków.

Wpłynęło 3674 spraw dotyczących skierowania do placówek opiekuńczo – wychowawczych:

- 1) 27 spraw dotyczyło dzieci pochodzących z Powiatu Częstochowskiego, które załatwiono w następujący sposób:
 - a) wydano 16 skierowań do prowadzonych przez Powiat placówek opiekuńczo – wychowawczych, w tym:
 - 4 do Domu Dziecka w Chorzenicach,
 - 2 do Domu dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach,
 - 2 do Domu dla Dzieci „Promyk” w Rędzinach,
 - 2 do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Blachowni
 - 2 do Domu dla Dzieci „Skałka” w Częstochowie,
 - 4 do Domu dla Dzieci „Sosenka” w Częstochowie
 - b) w 1 przypadku Sąd wydał postanowienie o umieszczeniu w rodzinie zastępczej niezawodowej w Powiecie Częstochowskim.
 - c) w 10 przypadkach Sąd zwrócił się z wnioskiem o wskazanie miejsca w pieczy zastępczej (nie zostało wydane postanowienie Sądu).

- 2) 3647 spraw dotyczących dzieci z innych powiatów, załatwiono w następujący sposób:
- a) wydano 7 skierowań do prowadzonych przez Powiat placówek opiekuńczo – wychowawczych, w tym:
 - 4 do Domu dla Dzieci „Promyk” w Rędzinach,
 - 3 do Domu dla Dzieci „Skałka” w Częstochowie.
 - b) w 3639 przypadkach odmówiono skierowania, w tym:
 - 3370 z uwagi na brak miejsc w danym okresie,
 - 21 z uwagi na brak miejsc dla dwojga rodzeństwa,
 - 27 z uwagi na brak miejsc dla trojga rodzeństwa,
 - 44 z uwagi na brak miejsc dla czworga rodzeństwa,
 - 10 z uwagi na brak miejsc dla pięciorga rodzeństwa,
 - 1 z uwagi na brak możliwości zapewnienia właściwej opieki dla dziecka,
 - 75 z uwagi na brak placówki typu specjalistyczno-terapeutycznego,
 - 21 z uwagi na brak placówki typu rodzinnego,
 - 10 z uwagi na brak placówki typu interwencyjnego,
 - 60 z uwagi na brak możliwości umieszczenia dzieci poniżej 10 roku życia,
 - c) w 1 przypadku brak właściwości do skierowania dziecka do regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

W ciągu roku 19 wychowanków opuściło placówki powiatu częstochowskiego (1 – Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą w Blachowni, 2 – Dom dla Dzieci „Sosenka” w Częstochowie, 3 – Dom dla Dzieci „Skałka” w Częstochowie, 5 – Dom Dziecka w Chorzenicach, 3 – Dom dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach i 5 – Dom dla Dzieci „Promyk” w Rędzinach), w tym:

- 2 dzieci z Powiatu Częstochowskiego zostało umieszczonych w rodzinie zastępczej,
- 6 dzieci powróciło do rodziny biologicznej (w tym 4 z Powiatu Częstochowskiego),
- 11 pełnoletnich wychowanków usamodzielniało się (w tym 6 z Powiatu Częstochowskiego),

Pracownicy PCPR wzięli udział w 23 posiedzeniach Stałych Zespołów ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, które odbyły się:

- w Domu Dziecka w Chorzenicach w dniach: 22.02.2023 r., 05.06.2023 r. i 04.12.2023 r.,
- w Domu dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach w dniach: 22.02.2023 r., 07.06.2023 r., 11.09.2023 r., 13.11.2023 r. i 01.12.2023 r.,
- w Domu dla Dzieci „Promyk” w Rędzinach w dniach: 06.06.2023 r., 11.09.2023 r., 27.10.2023 r. i 05.12.2023 r.,
- w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Blachowni w dniach: 27.04.2023 r., 04.07.2023 r., 26.10.2023 r. i 20.12.2023 r.
- w Domu dla Dzieci „Skałka” w Częstochowie w dniach: 07.03.2023 r., 26.04.2023 r., 21.08.2023 r. i 24.10.2023 r.,
- w Domu dla Dzieci „Sosenka” w Częstochowie w dniach: 08.05.2023 r., 11.07.2023 r. i 07.11.2023 r.

Ponadto w ramach nadzoru nad działalnością centrów administracyjnych obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych odbyły się 2 narady (12 stycznia – w formie wideonarady i 17 lipca – w siedzibie PCPR w Częstochowie) podczas których dokonywano bieżącej analizy wykonania budżetów jednostek, spraw bieżących oraz trudności wychowawczych.

W spotkaniach uczestniczyli: Członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego, Dyrektorzy Centrów Administracyjnych Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chorzenicach i Blachowni, Skarbnik Powiatu Częstochowskiego oraz Dyrektor i pracownicy PCPR w Częstochowie.

6. Sprawowanie kontroli nad rodzinami zastępczymi.

W 2023 r. prowadzono kontrolę w jednej rodzinie zastępczej.

7. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.

Rodziny zastępcze nie zgłaszały indywidualnych potrzeb w zakresie szkoleń. Różnicowanie w powyższym zakresie na bieżąco prowadzą pracownicy współpracujący z rodzinami zastępczymi.

W terminach od 13.01.2023 r. do 17.02.2023 r. oraz od 09.05.2023 r. do 07.06.2023 r. zorganizowano dwa 74,5 godzinne w formie 9 spotkań szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. W szkoleniu uczestniczyło 5 rodzin kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz 8 rodzin kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej.

W dniu 10.10.2023 r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych pt. "Zagrożenia w internecie", w którym uczestniczyło 13 rodzin.

W dniu 08.11.2023 r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych pt. "Komunikacja z dziećmi", w którym uczestniczyło 14 rodzin.

8. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności poprzez tworzenie warunków do powstania grup wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa.

Do udziału w grupach wsparcia zapraszane są wszystkie rodziny zastępcze, następnie zainteresowane rodziny zapisywane są do konkretnej grupy w zależności od występujących problemów lub rodzaju rodziny zastępczej. Prowadzono 2 grupy wsparcia, w których uczestniczyły 22 rodziny.

Odbyło się 17 spotkań.

Liczba uczestników w poszczególnych grupach wsparcia:

- I grupa - 12 rodzin zastępczych spokrewnionych (8 spotkań)
- II grupa – 10 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (9 spotkań).

Spotkania grup wsparcia miały charakter szkoleniowy i psychoedukacyjny w obszarze:

- doskonalenia umiejętności wychowawczych,
- radzenia sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci, problemów dzieci pochodzących z rodzin patologicznych, trudności edukacyjnych dzieci.

Poradnictwo i terapia dla rodzin zastępczych, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej prowadzone są przez 2 psychologów.

Przeprowadzono łącznie 54 konsultacje indywidualne, które odbywały się osobiście w siedzibie PCPR oraz w formie telefonicznej i wideorozmów. Udzielano konsultacji w następującym zakresie:

- diagnozy psychologicznej problemów rodzinnych i wychowawczych występujących w rodzinach

- poradnictwa i działania terapeutycznego dot. w/w problemów
- psychoedukacji i poradnictwa w zakresie zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń zachowania występujących u dzieci.

Ponadto psychologowie wydali 24 opinie psychologiczne, w tym:

- 11 dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla 16 osób (w zależności od potrzeb opinia wydawana była indywidualnie dla kandydata lub wspólnie dla małżeństw),
- 13 dla rodzin zastępczych niezawodowych (22 osób).

9. Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot któremu starosta zlecił realizację tego zadania. W przypadku gdy wyznaczoną jednostką organizacyjną jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw pieczy zastępczej.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie częstochowskim zgodnie z zarządzeniem Starosty Częstochowskiego Nr 31/2011 z dnia 6 października 2011 r. realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie, w którym utworzono Zespół ds. Pieczy Zastępczej.

Sprawozdanie z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej przedstawiane Staroście i Radzie Powiatu stanowi odrębny dokument.

10. Zapewnienie przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Realizując niniejsze zadanie, motywowano rodziny zastępcze do przeprowadzenia zleconych badań i konsultacji u lekarzy specjalistów (np. endokrynologa, kardiologa, alergologa, laryngologa, okulisty, ginekologa, ortopedy i internisty).

W razie potrzeby sugerowano konieczność odbycia konsultacji z psychologiem, pedagogiem szkolnym, specjalistami poradni psychologiczno-pedagogicznych bądź psychiatrą.

W przypadku 23 dzieci do 6 roku życia, mając na względzie dobro dzieci i monitorowanie systematyczności przeprowadzania przez rodzinę zastępczą obowiązkowych badań, szczepień oraz bilansów, zobowiązano rodziny do dostarczenia kserokopii książeczek zdrowia dzieci oraz kart szczepień. Pracownicy udzielali rodzinom zastępczym wsparcia poprzez ustalenie terminów przyjęć przez lekarzy specjalistów np. psychiatry, kardiologa (z uwagi na długie terminy oczekiwania na wizytę, bądź opieszałość rodziny w ustaleniu terminu wizyty)

11. Prowadzenie rejestru danych o osobach:

- **zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka**
- **pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.**

Prowadzone są wymagane rejestry.

Rejestry osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka jak również pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz

prowadzących rodzinny dom dziecka zostały sporządzone w dniu 31.12.2012 r. i przekazane zgodnie z właściwością.

Aktualizacje Rejestrów zostały dokonane 27.12.2023 r. i przekazane do właściwych Sądów. Dane z rejestru 42 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych przekazano odpowiednio do:

- Sądu Rejonowego w Częstochowie V Wydział Rodzinny i Nieletnich - 36 rodzin.
- Sądu Rejonowego w Myszkowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich - 6 rodzin.

12. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

Informacja o konieczności umieszczenia dziecka z rodziny biologicznej w rodzinnej pieczy zastępczej najczęściej otrzymywana jest w sytuacji sporządzania opinii u potencjalnego kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla danego dziecka (bądź z chwilą otrzymania prawomocnego postanowienia o umieszczeniu w pieczy zastępczej). W w/w sytuacjach kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej najczęściej znają już dziecko bądź sprawują nad nim tymczasową opiekę i są w posiadaniu stosownej dokumentacji dziecka (zazwyczaj są to osoby spokrewnione bądź spowinowacane z dzieckiem).

W przypadku umieszczania dziecka przebywającego w instytucjonalnej pieczy zastępczej w rodzinie zastępczej, stosowna dokumentacja dotycząca dziecka znajduje się w posiadaniu placówki i przekazywana jest rodzinie zastępczej. W celu pozyskania dokumentacji medycznej dziecka sporządzane są wnioski do przychodni zdrowia (w których zadeklarowane były dzieci podczas pobytu w domu rodzinnym) o przekazanie stosownych dokumentów, jak również do innych PCPR-ów na terenie których przebywały dzieci w poprzedniej formie instytucjonalnej bądź rodzinnej pieczy zastępczej.

13. Wydawanie, na wniosek Sądu, przez starostę opinii w kwestii czasowego powierzenia pieczy nad dzieckiem rodzinie zastępczej, która nie zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy rodzina zastępcza sprawuje pieczę zastępczą nad rodzeństwem dziecka. (art. 42 ust. 5a i ust. 6)

W 2023 r. nie wydawano w/w opinii.

14. Wytaczanie przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 38 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu zobowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny, po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych.

W myśl art. 38 ust. 2 Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu zobowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest zobowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

Zgodnie z art. 38 ust. 3 w przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, w postępowaniu przed sądem do kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie stosuje się odpowiednio przepisy o udziale prokuratora w postępowaniu cywilnym.

a) na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Przygotowano 2 powództwa wobec 2 rodziców biologicznych, które zostały skierowane do Sądu Rejonowego w Częstochowie na rzecz 1 dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej. Wytoczone postępowania w dwóch przypadkach zakończyły się zasądzeniem alimentów wobec rodziców biologicznych w wysokości po 200 zł miesięcznie.

W związku z zasądzeniem alimentów, rodziny zastępcze zobowiązane zostały do występowania do komornika z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi, w przypadku gdy rodzic biologiczny nie wywiązuje się z tego obowiązku.

b) na rzecz dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej

W 2023 r. wszczęto 5 spraw o alimenty wobec 4 rodziców biologicznych na 5 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, z czego na dzień 31.12.2023 r. Sąd Rejonowy w Częstochowie rozpatrzył następująco:

- 2 rodzicom 2 dzieci zasądził alimenty,
- 2 rodzicom 1 dziecka umorzył postępowanie, z uwagi na osiągnięcie przez powoda pełnoletności,
- 1 rodzicowi 1 dziecka na dzień 31.12.2023 r. postępowanie nie zostało zakończone z uwagi na brak możliwości doręczenia odpisów pozwów pozwanemu.

W 2023 r. Sąd Rejonowy w Częstochowie rozstrzygnął również 1 sprawę, której nie rozpoznano w 2022 r., dotyczącą alimentacji 1 rodzica na rzecz 1 dziecka i zasądził alimenty.

1 rodzic biologiczny 1 dziecka przyjętego do instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2023 r., na dzień przyjęcia dzieci do placówki opiekuńczo – wychowawczej miał zasądzone alimenty, należność z tego tytułu na dzień 31.12.2023 r. wynosi 4 083,33 zł. Ww. rodzic do dnia 31.12.2023 r. dokonał wpłaty w wysokości 4 000 zł.

Należności za lata ubiegłe z tytułu zasądzonych świadczeń alimentacyjnych od 24 rodziców biologicznych na rzecz dzieci z powiatu częstochowskiego na dzień 31.12.2023 r. łącznie wyniosły **213 960,08 zł** i dotyczą 27 dzieci:

- w przypadku 8 rodziców 10 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Blachowni na kwotę **37 984,30 zł**,
- w przypadku 15 rodziców 16 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Chorzenicach na kwotę **170 575,78 zł**,
- w przypadku 1 rodzica 1 dziecka z powiatu częstochowskiego umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej w innym powiecie na kwotę **5 400 zł**.

W przypadku, gdy rodzice biologiczni nie wywiązują się z obowiązku alimentacyjnego, wysyłane są do nich wezwania do zapłaty, a w dalszej kolejności wnioski o egzekucję należności do komornika sądowego. Na dzień 31.12.2023 r. udało się wyegzekwować należności alimentacyjne za lata ubiegłe od 15 rodziców 18 dzieci w łącznej kwocie **48 812,88 zł.**

15. Finansowanie:

A. świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania (świadczenie mające charakter obligatoryjny), od dnia 1 czerwca 2022 roku nie niższe niż kwota:

- 1) 785 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 2) 1 189 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (ogłoszonym w M. P. z dnia 29 marca 2023 r., poz. 296) ze zm., od dnia 1 czerwca 2023 roku wysokość świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka przysługuje:

- a) 899 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- b) 1 361 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Tab. 2 - Liczba rodzin zastępczych i kwota zrealizowanych świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka

Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	Kwota wypłaconych świadczeń w 2023 roku
spokrewnione	64	79	643 363,73
niezawodowe	40	57	673 919,47
zawodowe	3	8	108 817,75
powierzenie pieczy na czas toczącego się postępowania	Nie uwzględniono liczby rodzin i dzieci z uwagi na fakt, że w ciągu 2023 roku funkcjonowało łącznie 17 takich rodzin, w których przebywało 24 dzieci (jednak w trakcie trwania roku część z nich uległa przekształceniu w rodziny zastępcze, część została uchylona a jeszcze inne pełnią jednocześnie funkcję rodziny zastępczej i sprawują pieczę nad dzieckiem).		241 844,91
OGÓŁEM	107	144	1 667 945,86

łącznie na wypłatę świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym z terenu powiatu częstochowskiego na utrzymanie dzieci przeznaczono kwotę 1 899 126,87 zł.

W 2023 roku Sądy ustanowiły 16 rodzin zastępczych dla 23 dzieci w tym:

- 1) 2 rodziny zastępcze spokrewnione dla 2 dzieci, a 8 rodzinom spokrewnionym Sąd powierzył pieczę nad 10 dzieci na czas trwania postępowania,
- 2) 2 rodziny zastępcze niezawodowe dla 4 dzieci, a 3 rodzinom niezawodowym Sąd powierzył pieczę nad 6 dzieci na czas trwania postępowania,
- 3) 1 rodzinie zastępczej zawodowej Sąd powierzył pieczę nad 1 dzieckiem na czas trwania postępowania.

W 2023 roku 1 rodzina zastępcza z 1 dzieckiem wyprowadziła się do innego powiatu.

Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

W oparciu o obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (ogłoszonym w M. P. z dnia 3 marca 2022 r., poz. 292), od dnia 1 czerwca 2022 roku wysokość kwoty, o której mowa w art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wynosi 239 zł miesięcznie.

W związku z obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (ogłoszonym w M. P. z dnia 29 marca 2023 r., poz. 296), od dnia 1 czerwca 2023 roku

wysokość kwoty, o której mowa w art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wynosi 274 zł miesięcznie.

Dodatek w wysokości 239 zł miesięcznie (do dnia 31 maja 2023 roku), natomiast w wysokości 274 zł miesięcznie (od dnia 1 czerwca 2023 roku) na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymywało 17 rodzin zastępczych na 19 dzieci, w tym:

- 9 rodzin zastępczych spokrewnionych (9 dzieci),
- 8 rodzin zastępczych niezawodowych (10 dzieci).

Rodzinie zastępczej przysługują świadczenia oraz dodatki również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, jeżeli nadal przebywa w tej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, na następujących zasadach:

- jeżeli osoba przebywająca uczy się: w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego,
- osoba przebywająca legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności
- po wyrażeniu zgody przez rodzinę zastępczą,
- nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka lub osoby przebywającej, do których prawo powstało przed dniem wejścia w życie cytowanej ustawy przysługujące rodzinie zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej są przyznane na podstawie przepisów dotychczasowych tj. ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej w wysokości:

- 988 zł 20 gr. (60% podstawy) – w przypadku dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia,
- 1 241 zł 10 gr. (80% podstawy) pomniejszonej o połowę dochodu dziecka – w przypadku dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności,
- 988 zł 20 gr. (60% podstawy) – w przypadku dziecka w wieku powyżej 7 roku życia do ukończenia 18 roku życia, posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 164 zł 70 gr. (10% podstawy),
- pomniejszonej o kwotę odpowiadającą 50% dochodu dziecka, nie mniej niż 20% podstawy.

6 rodzin z 8 dziećmi wybrało korzystniejsze wysokości świadczeń pieniężnych przyznanych na dotychczasowych warunkach na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

5 rodzin zastępczych (z 6 dziećmi) zwróciło się z wnioskiem o uchylenie decyzji dot. świadczeń (przyznanych w wysokościach wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) i o przyznanie od dnia 1 czerwca 2023 roku świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wydano 275 decyzji (poprzedzonych postępowaniem administracyjnym) w sprawie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci.

W ciągu roku przyznano świadczenia mające charakter fakultatywny:

Powiat Częstochowski pokrywał wydatki na opiekę i wychowanie 27 dzieci pochodzących z powiatu częstochowskiego, przebywających w 24 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów na łączną kwotę 430 557,87 zł, w tym:

- 3 świadczenia na łączną kwotę 4 600 zł (na 3 dzieci) z tytułu jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci,
- koszty wynagrodzenia 2 rodzin zastępczych zawodowych w łącznej kwocie 45 112,12 zł,
- koszty pracy koordynatorów na łączną kwotę 34 367,17 zł (19 dzieci).

Porozumienia zawarte z powiatami i gminami:

Zgodnie z art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi:

- a) wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,*
- b) średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,*
- c) wydatki na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.*

Jeżeli nie można ustalić powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, właściwy do ponoszenia wydatków jest powiat miejsca jego ostatniego zameldowania na pobyt stały.

Jeżeli nie można ustalić miejsca ostatniego zameldowania na pobyt stały, właściwy do ponoszenia wydatków jest powiat miejsca siedziby sądu, który orzekł o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. Powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo – wychowawcza zawiera z powiatem, o którym mowa wyżej, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków.

Na podstawie art. 191 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j. t. Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.) powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z powiatem, o którym mowa w ust. 1 – 4, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W oparciu o art. 191 ust. 7 przedmiotowej ustawy, wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, rodziny pomocowej oraz osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej i rodzinnym domu dziecka oraz koszty objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej finansuje proporcjonalnie do liczby dzieci powiat, o którym mowa w ust. 1 – 4.

Wobec powyższego, powiaty dokonały właściwych, zgodnych z przepisami ustawy ustaleń w przedmiocie rozliczenia tych kosztów.

a) Porozumienia z powiatami pochodzenia dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w Powiecie Częstochowskim

Zawarto 29 nowych porozumień dotyczących 19 dzieci w sprawie ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka z innego powiatu.

Łącznie 20 powiatów refundowało wydatki za 42 dzieci umieszczonych w 34 rodzinach zastępczych funkcjonujących w Powiecie Częstochowskim.

Łącznie powiaty zwracały wydatki kwotą 835 586,41 zł, w tym: koszty pracy koordynatorów na łączną kwotę 143 386,93 zł za 45 dzieci.

b) Porozumienia z powiatami w których umieszczono w rodzinach zastępczych dzieci z Powiatu Częstochowskiego

Zawarto 31 porozumień w sprawie ponoszenia wydatków przez Powiat Częstochowski za pobyt 23 dzieci. Powiat Częstochowski ponosił wydatki za 30 dzieci umieszczonych w 27 rodzinach zastępczych w innych powiatach. Powiat Częstochowski ponosił także koszty wynagrodzenia dla 2 zawodowych rodzin zastępczych, w tym 1 specjalistycznej rodziny zastępczej, z Powiatu Lublinieckiego, która sprawowała opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem w okresie od dnia 01.01.2023 r. do dnia 07.07.2023 r. W/w rodzina zastępcza przysposobiła w/w dziecko.

Łącznie Powiat Częstochowski na podstawie zawartych porozumień ponosił koszty za 27 dzieci w wysokości 430 557,87 zł.

c) Porozumienia z gminami

W myśl art. 191 ust. 9 i ust. 10 cytowanej ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku ze zmianami wynikającymi z nowelizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j. t. Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.) w szczególności w zakresie kosztów opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nad rodzinami zastępczymi, od dnia 1 lutego 2023 roku gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej partycypowała w kosztach objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wynika to bowiem wprost z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który stanowi, iż przepisy ust. 2 - 4 i 7 stosuje się odpowiednio.

- Gminy, z których pochodzą dzieci refundowały część (10%, 30%, 50%) ponoszonych wydatków (13 gmin na podstawie porozumień i 3 gminy na podstawie noty księgowej)
- w łącznej wysokości 559 150,36 zł – za 103 dzieci w 83 rodzinach zastępczych, w tym 38 188,79 zł kosztów pracy koordynatorów (za 47 dzieci).
- Kwoty refundacji gmin kształtowały się następująco:
- Gmina Rędziny – 5 dzieci (kwota 32 772,06 zł),
- Gmina Janów – 5 dzieci (kwota 23 948,34 zł),
- Gmina Kłomnice – 12 dzieci (kwota 88 582,65 zł),
- Gmina Kruszyna – 1 dziecko (kwota 5 109 zł),
- Gmina Mykanów – 12 dzieci (kwota 47 576,76 zł),

- Gmina Przyrów – 1 dziecko (kwota 5 798,23 zł),
- Gmina Koniecpol – 9 dzieci (kwota 56 650,79 zł),
- Gmina Blachownia – 17 dzieci (kwota 114 485,98 zł),
- Gmina Mstów – 7 dzieci (kwota 32 761,52 zł),
- Gmina Poczesna – 10 dzieci (kwota 40 505,08 zł),
- Gmina Starcza – 1 dziecko (kwota 5 271,22 zł),
- Gmina Konopiska – 4 dzieci (kwota 16 651,59 zł),
- Gmina Lelów – 2 dzieci (kwota 10 218 zł),
- Gmina Olsztyn – 10 dzieci (kwota 44 671,95 zł),
- Gmina Dąbrowa Zielona – 1 dziecko (kwota 7 468,89 zł),
- Gmina Kamienica Polska – 6 dzieci (kwota 26 678,30 zł).

2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA – finansowanie kosztów pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

łącznie Powiat Częstochowski finansował koszty pobytu 60 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym: za 58 dzieci w placówkach prowadzonych przez Powiat Częstochowski i za 2 dzieci umieszczonych w placówkach w innych powiatach gminy refundowały część wydatków.

Porozumienia zawarte z innymi samorządami:

a) Porozumienia z powiatami prowadzącymi placówki opiekuńczo-wychowawcze w których umieszczono dzieci z Powiatu Częstochowskiego

Powiat Częstochowski na podstawie zawartych porozumień pokrywał koszty za 2 dzieci umieszczonych w placówkach na terenie innych powiatów, tj. za:

- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej Nr 2 w Gliwicach,
- 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystanek Empatia” w Częstochowie.

łącznie Powiat Częstochowski pokrywał koszty w wysokości 149 882,83 zł.

b) Porozumienia z powiatami pochodzenia dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych w Powiecie Częstochowskim

Zawarto 5 nowych porozumień dotyczących 5 dzieci w sprawie ponoszenia wydatków łącznie 13 powiatów finansowało pobyt 48 dzieci w kwocie 3 032 596 zł 93 gr.

c) Porozumienia z gminami

Zawarto 14 nowych porozumień dotyczących 14 dzieci w sprawie ponoszenia częściowych wydatków i 2 gminy ponosiły częściowe wydatki za pobyt 5 nowo przyjętych dzieci na podstawie not księgowych bez zawarcia porozumienia.

łącznie 12 gmin pochodzenia 56 dzieci (w tym 55 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Powiecie Częstochowskim) refundowało część ponoszonych wydatków za ich pobyt w łącznej wysokości 1 207 099,74 zł.

Kwoty refundacji gmin kształtowały się następująco:

- Gmina Blachownia - 6 dzieci (10 % - kwota 5 005,94 zł, 50 % - kwota 149 204,16 zł **łącznie 154 210,10 zł**),
- Dąbrowa Zielona - 2 dzieci (30% - kwota 7 343,03 zł, 50% - kwota 62 534,39 zł **łącznie 69 877,42 zł**)
- Gmina Koniecpol - 4 dzieci (50% - kwota **135 827,60 zł**),

- Gmina Konopiska - 3 dzieci (10% - kwota 3 045,38 zł, 30% - kwota 33 725,06 zł, 50% - kwota 38 473,64 zł **łącznie 75 244,08 zł**),
- Gmina Kamienica Polska – 1 dziecko (50% - kwota **13 020,58 zł**),
- Gmina Kłomnice – 1 dziecko (10% - kwota **1 634,81 zł**),
- Gmina Kruszyna – 1 dziecko (10% - kwota 955,90 zł, 30% - 3 879,25 zł **łącznie 4 835,15 zł**),
- Gmina Mstów - 8 dzieci (50 % - kwota **266 610,88 zł**),
- Gmina Mykanów - 3 dzieci (50 % - kwota **55 759,48 zł**),
- Gmina Olsztyn - 7 dzieci (10 % - kwota 5 708,77 zł, 30% - kwota 34 012,53 zł, 50% - kwota 7 218,97 zł **łącznie 46 940,27 zł**),
- Gmina Poczesna - 7 dzieci (10% - kwota 17 793,11 zł, 50% - kwota 49 630,23 zł **łącznie 67 423,34 zł**),
- Gmina Rędziny - 13 dzieci (10% - kwota 18 445,80 zł, 30% - kwota 55 379,54 zł, 50% - kwota 241 890,69 zł **łącznie 315 716,03 zł**).

B. pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne

1. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną, zwanej osobą usamodzielnianą, w przypadku, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu, przyznaje się pomoc na:

- kontynuowanie nauki,
- usamodzielnienie,
- zagospodarowanie,

oraz udziela się pomocy w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych
- zatrudnienia.

W związku z obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (ogłoszonym w M. P. z dnia 3 marca 2022 r., poz. 292), od dnia 1 czerwca 2022 roku wysokość kwot o których mowa:

- a) w art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wynosi 595 zł miesięcznie,*
- b) w art. 149 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy, wynosi nie mniej niż 3 921 zł,*
- c) w art. 149 ust. 1 pkt 2 lit. a w/w ustawy, wynosi nie mniej niż 7 839 zł,*
- d) w art. 149 ust. 1 pkt 2 lit. b w/w ustawy, wynosi nie mniej niż 3 921 zł,*
- e) w art. 149 ust. 1 pkt 2 lit. c w/w ustawy, wynosi nie mniej niż 1 961 zł,*
- f) w art. 150 ust. 1 w/w ustawy, wynosi nie mniej niż 1 782 zł, a w przypadku legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności wynosi nie mniej niż 3 563 zł.*

W związku z obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (ogłoszonym w M. P. z dnia 29 marca 2023 r., poz. 296), od dnia 1 czerwca 2023 roku wysokość kwot o których mowa:

- g) w art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wynosi 681 zł miesięcznie,
- h) w art. 149 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy, wynosi nie mniej niż 4 486 zł,
- i) w art. 149 ust. 1 pkt 2 lit. a w/w ustawy, wynosi nie mniej niż 8 968 zł,
- j) w art. 149 ust. 1 pkt 2 lit. b w/w ustawy, wynosi nie mniej niż 4 486 zł,
- k) w art. 149 ust. 1 pkt 2 lit. c w/w ustawy, wynosi nie mniej niż 2 244 zł,
- l) w art. 150 ust. 1 w/w ustawy, wynosi nie mniej niż 2 039 zł, a w przypadku legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności wynosi nie mniej niż 4 077 zł.

a) Pomoc na kontynuowanie nauki dla osób opuszczających rodziny zastępcze

Pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki zrealizowano dla 21 wychowanków rodzin zastępczych w łącznej kwocie 118 571,01 zł. Wydano 31 decyzji (poprzedzone postępowaniem administracyjnym) w tej sprawie: 9 decyzji przyznających pomoc na kontynuowanie nauki, 3 decyzje uchylające, 15 decyzji zmieniających, 2 decyzje ustalające, że świadczenia z tytułu pomocy na kontynuowanie nauki zostały nienależnie pobrane, 1 decyzja orzekająca zwrot nienależnie pobranych świadczeń, 1 decyzja umarzająca w całości kwotę 1 190 zł nienależnie pobranych świadczeń.

b) Pomoc na kontynuowanie nauki dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze

Pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki realizowano dla 7 osób, którym wypłacono świadczenia na łączną kwotę 38 760,25 zł. W ciągu roku wydano 11 decyzji (poprzedzonych postępowaniem administracyjnym) w tej sprawie: 6 decyzji przyznających pomoc na kontynuowanie nauki, 1 decyzję uchylającą, 2 decyzje zmieniające, 2 decyzje odmawiające przyznania świadczenia (z powodów: w jednym przypadku niespełnienia kryterium dotyczącego wymaganego okresu pobytu w pieczy zastępczej oraz nie posiadanie Indywidualnego Programu Usamodzielnienia zatwierdzonego przez Dyrektora PCPR w Częstochowie, w drugim przypadku rezygnacja z uczestnictwa w zajęciach).

2. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie

a) Pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla osób opuszczających rodziny zastępcze

Wpłynęło 9 wniosków dot. przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie. 8 wniosków rozpatrzono pozytywnie wypłacając 8 świadczeń na łączną kwotę 46 510 zł. tj.:

- 11 763 zł dla osób opuszczających rodzinę zastępczą spokrewnioną po dniu 1 stycznia 2012 roku a do dnia 31.05.2023 r. (pobyt co najmniej 3 lata) – 3 osobom,
- 7 839 zł dla osób opuszczających rodzinę zastępczą niezawodową po dniu 1 stycznia 2012 roku a do dnia 31.05.2023 r. (pobyt co najmniej 3 lata) – 1 osobie,
- 8 968 zł dla osób opuszczających rodzinę zastępczą niezawodową po dniu 1 stycznia 2012 roku i po dniu 01.06.2023 r. (pobyt co najmniej 3 lata) – 1 osobie,
- 8 972 zł dla osób opuszczających rodzinę zastępczą spokrewnioną po dniu 1 stycznia 2012 roku i po dniu 01.06.2023 r. (pobyt co najmniej 3 lata) – 2 osobom,
- 8 968 zł dla osób opuszczających rodzinę zastępczą zawodową po dniu 1 stycznia 2012 roku i po dniu 01.06.2023 r. (pobyt co najmniej 3 lata) – 1 osobie,
- 1 osobie odmówiono przyznania pomocy na usamodzielnienie z uwagi na niespełnienie kryterium dotyczącego wymaganego okresu pobytu po opuszczeniu rodzinnej pieczy zastępczej – rodziny zastępczej spokrewnionej tj. okresu co najmniej 3 lat, a stanowiącego warunek przyznania pomocy na usamodzielnienie.

b) Pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla osób opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze

Wpłynęły 3 wnioski w sprawie przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie osób, które opuściły placówkę opiekuńczo-wychowawczą po dniu 1 stycznia 2012 roku. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie i przyznano w/w pomoc pieniężną na usamodzielnienie w wysokości: 3 921 zł i dwa razy po 8 968 zł . Łączna kwota wypłaconych świadczeń na usamodzielnienie wyniosła 21 857 zł.

3. Przyznawanie pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej

a) Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób opuszczających rodziny zastępcze.

Wpłynęło 10 wniosków w sprawie przyznania pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej wychowanków, którzy opuścili rodziny zastępcze i 1 wniosek o podjęcie zawieszono postępowania administracyjnego o przyznanie pomocy na zagospodarowanie. Pozytywnie rozparzono 7 wniosków. 7 osobom przyznano świadczenia w kwocie po 4 000 zł. 1 osobie odmówiono przyznania pomocy na zagospodarowanie z uwagi na niespełnienie kryterium dotyczącego wymaganego okresu pobytu po opuszczeniu rodzinnej pieczy zastępczej – rodziny zastępczej spokrewnionej tj. okresu co najmniej 3 lat, a stanowiącego warunek przyznania pomocy na zagospodarowanie. Ogólna kwota wyniosła 28 000 zł. W skład pomocy rzeczowej wchodziły m.in. materiały niezbędne do przeprowadzenia prac remontowych i wyposażenia mieszkania, meble, sprzęt AGD. 1 postępowanie zostało zawieszono na wniosek strony. 1 zawieszono postępowanie zostało podjęte na wniosek strony. Zostało również wydane 1 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie złożonego wniosku o przyznanie pomocy na zagospodarowanie z uwagi na fakt, że strona nie usamodzielniała się, pozostawała nadal w rodzinnej pieczy zastępczej.

b) Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze

Wpłynął 1 wniosek w sprawie przyznania pomocy na zagospodarowanie. Przyznano 1 świadczenie w kwocie 4 077 zł z uwagi na posiadanie przez stronę orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W skład pomocy rzeczowej wchodziły artykuły związane z wyposażeniem mieszkania m. in. kuchenka mikrofalowa, czajnik elektryczny, blender, toster, garnki, patelnia.

16. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

Sporządzone zostały 2 półroczne sprawozdania rzeczowo – finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Sprawozdania zostały przesłane w wyznaczonym terminie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego CAS (Centralna Aplikacja Statystyczna) do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z wymaganiami określonymi Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo - finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

17. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

Na podstawie art. 180 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 poz. 447 z późn. zm) oraz na podstawie art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu Informacji Gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (j.t. Dz.U. z 2019 r., poz.681) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako wierzyciel zobowiązany jest do przekazywania wszystkim biurom znajdującym się w wykazie Ministra Gospodarki informacji o zaległościach powyżej 12 miesięcy z tytułu nie ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą z dnia 9 kwietnia 2010 r., o udostępnianiu Informacji Gospodarczych i wymianie danych gospodarczych do Biur Informacji Gospodarczych ogłoszonych przez Ministra Gospodarki przekazywane są informacje dotyczące odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Minister do spraw gospodarki udostępnia oraz aktualizuje w Biuletynie Informacji Publicznej wykaz biur wykonujących działalność gospodarczą, którym należy przekazywać informacje gospodarcze :

- Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A
- Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A
- Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A
- Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A

Dłużnikami są rodzice biologiczni którzy zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązani są ponosić opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Biura Informacji Gospodarczej pozwalają na udostępnianie informacji gospodarczych, a więc ich przyjmowanie, przechowywanie oraz ujawnianie jak również pozwalają odzyskać należność od dłużnika. Każda ze zgłoszonych osób otrzymała pismo z informacją, o umieszczeniu w Rejestrze Dłużników oraz o wysokości zadłużenia wynikającego z tytułu opłaty za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

W 2023 roku w związku z przedawnieniem, umorzeniem oraz rozłożeniem na raty należności z tytułu opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej wycofano zadłużenie sześcioro rodzicom biologicznym umieszczonym w Rejestrze Dłużników na łączną kwotę 74 246,19 zł

- w jednym przypadku na wniosek strony została umorzona należność z uwagi na trudną sytuację materialną rodziny oraz z uwagi na powrót dziecka pod opiekę matki biologicznej w wysokości 9 691,35 zł
- w dwóch przypadkach rodzicom biologicznym rozłożono na raty należność w wysokości 13 702,64 zł.
- w jednym przypadku z uwagi na śmierć dłużnika wycofano informacje o zadłużeniu z Rejestru dłużników w wysokości 11 220 zł
- dwojgu rodzicom biologicznym z uwagi na przedawnieniem należności wycofano zadłużenie w wysokości 39 632,20 zł

W 2023 roku przekazano informacje na temat 10 dłużników którzy zalegają z płatnością powyżej 12 miesięcy od momentu gdy należność stała się wymagalna i którym zostały wystawione tytuły wykonawcze, w celu wyegzekwowania zobowiązania. Każda ze zgłoszonych osób otrzymała pismo z informacją o umieszczeniu w Rejestrze Dłużników oraz o wysokości zadłużenia wynikającego z tytułu opłaty za pobyt dzieci w rodzinach

zastępczych. Kwota należności którą przekazano do Biur Informacji Gospodarczej w 2023 roku wynosi 97 747,57 zł.

2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Na dzień 31.12.2023 r. do Biur Informacji Gospodarczej przekazano łącznie informacje o 16 dłużnikach którzy zalegają z płatnością powyżej 12 miesięcy od momentu gdy należność stała się wymagalna oraz w stosunku co do których zostały wystawione tytuły wykonawcze na łączną kwotę 1 110 763,03 zł w tym:

- 6 dłużników na kwotę 266 754,62 zł za pobyt 7 dzieci w placówkach obsługiwanych przez CAOPOW w Blachowni,
- 7 dłużników na kwotę 693 203,83 zł za pobyt 8 dzieci w placówkach obsługiwanych przez CAOPOW w Chorzenicach,
- 3 dłużników na kwotę 150 804,58 zł za pobyt 3 dzieci, w placówkach w innych powiatach.

18. Ustalanie rodzicom biologicznym opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 ust. 1 pkt. 1 i 2 za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą solidarnie miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków (...). W myśl art. 194 ust. 1 – 3 opłatę (...) ustala, w drodze decyzji, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej. Rada powiatu określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty. Starosta na wniosek lub z urzędu, uwzględniając uchwałę, o której mowa w ust. 2, może umorzyć w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczyć termin płatności, rozłożyć na raty lub odstąpić od ustalenia opłaty.

Rada Powiatu w Częstochowie uchwałą nr XXVII/212/2021 z dnia 1 lipca 2021 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2021 r., poz. 4694) ustaliła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

1) Wydawanie decyzji dotyczących opłaty rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, egzekucja należności z tego tytułu

Wydano 130 decyzji administracyjnych i postanowień dotyczących opłaty 81 rodziców biologicznych za pobyt 76 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

- wydano 79 decyzji w sprawie odstąpienia od ustalenia opłaty,
- wydano 21 decyzji w sprawie ustalenia opłaty,
- wydano 5 decyzji w sprawie odmowy odstąpienia od ustalenia opłaty,
- wydano 6 decyzji zmieniających dot. opłaty,
- wydano 9 decyzji dot. odmowy umorzenia należności dot. opłaty,
- wydano 1 decyzję dot. umorzenia należności wraz z odsetkami i kosztami upomnienia w zakresie opłaty,
- wydano 2 decyzje dot. rozłożenia na raty opłaty,
- wydano 1 decyzję w zakresie odmowy zawieszenia postępowania dot. opłaty,
- wydano 2 postanowienia w zakresie podjęcia postępowania administracyjnego w sprawie odpłatności,
- wydano 4 decyzje umarzające postępowanie administracyjne, ponadto 16 spraw pozostaje w toku na etapie wyjaśnień, po wszczęciu postępowań.

2) Wpływy z tytułu opłaty rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w 2023 roku oraz podejmowanie czynności egzekucyjnych

W roku 2023 r. na podstawie wydanych decyzji z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych od rodziców biologicznych:

- 8 rodziców biologicznych mających ustaloną opłatę za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej dokonało wpłaty należności głównej w wysokości 19 601,98 zł oraz odsetek ustawowych za opóźnienie w wysokości 6 366,44 zł. Natomiast za pośrednictwem Urzędu Skarbowego oraz Komornika Sądowego uzyskano od 5 rodziców biologicznych kwotę należności głównej w wysokości 2 681,73 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości 770,79 zł. W 6 przypadkach uzyskane opłaty przekazano w łącznej wysokości 7 465,56 zł proporcjonalnie do poniesionych wydatków, do czterech gmin właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej, zgodnie z treścią zawartych porozumień,
- wystawiono 22 upomnienia dot. odpłatności od rodziców biologicznych na łączną kwotę 260 203,51 zł,
- wystawiono 16 tytułów egzekucyjnych dot. odpłatności od rodziców biologicznych na łączną kwotę 120 190,08 zł.

Należności za lata 2010 – 2023 z tytułu odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na dzień 31.12.2023 r. wraz z odsetkami za opóźnienie osiągnęły wysokość 2 121 200,94 zł z tego:

- należności wymagalne stanowią kwotę 2 003 654,65
- należności niewymagalne wynoszą 117 546,29 zł.

Dochody uzyskane od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na dzień 31.12.2023 r. wyniosły łącznie 29 420,94 zł wraz z odsetkami za opóźnienie, w tym 3 452,52 zł za pośrednictwem Urzędu Skarbowego oraz Komornika Sądowego (uzyskane od pięciu rodziców za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej), a pozostałe 25 968,42 zł dokonane bezpośrednio przez ośmiu rodziców.)

Wpłaty dotyczą okresu:

- 2014 – 626,60 zł
- 2015 – 445,60 zł
- 2017 – 2 186,65 zł
- 2019 - 11,60 zł
- 2021 – 7 515,00
- 2022 - 7 526,53
- 2023 - 3 971,73
- Odsetki ustawowe za opóźnienie 7 137,23 zł.

Procedurę egzekucyjną w przypadku braku wpłat po upływie terminu do zapłaty określonego w decyzji administracyjnej, a następnie w upomnieniu rozpoczęto we właściwych miejscowo Urzędach Skarbowych .

W jednym przypadku umorzono należność z tytułu opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej z uwagi na trudną sytuację materialną rodziny oraz z uwagi na powrót dziecka pod opiekę matki biologicznej.

W czterech przypadkach na wniosek strony umorzono w części należność z tytułu opłaty za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej.

W dwóch przypadkach rodzicom biologicznym rozłożono należność na raty.

W trzech przypadkach należności z tytułu opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej uległy przedawnieniu.

Jedną należność umorzono z uwagi na śmierć zobowiązanego.

W wyniku prowadzonych windykacji przez Urzędy Skarbowe oraz Kancelarie Komornicze na rachunek PCPR w roku 2023 wpłynęło 3 452,52 zł. Z większości spraw egzekucyjnych prowadzonych przez US wynika, że ściąganie należności od dłużników jest niemożliwe a postępowanie bezskuteczne.

PCPR w Częstochowie otrzymuje z Urzędu Skarbowego informacje o protokole nieściągalności czyli umorzeniu postępowania egzekucyjnego. Po upływie okresu 5 lat od terminu wymagalności i analizie sytuacji strony rozpoczynana jest procedura umorzenia należności wynikającej z opłaty za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej.

3) *Wydawanie decyzji dotyczących opłaty za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych*

Rozpoznano 59 spraw rozstrzygających o ponoszonej opłacie przez rodziców biologicznych:

- w 33 przypadkach odstąpiono od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- w 4 przypadkach naliczono opłatę (3 w całości, 1 w części),
- w 6 przypadkach umorzono w części naliczone opłaty,
- w 1 przypadku wygaszono postępowanie
- w 15 przypadkach sprawy na dzień 31.12.2023 r. nie zostały rozstrzygnięte.

44 wydane decyzje dotyczyły odpłatności za pobyt dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych prowadzonych przez Powiat Częstochowski w tym:

- 21 spraw dotyczyło wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Blachowni,
- 23 sprawy dotyczyły wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Chorzenicach.

15 nierozpatrzonych na dzień 31.12.2023 r. spraw dotyczących postępowań administracyjnych w sprawie w odpłatności za pobyt dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych prowadzonych przez Powiat Częstochowski w tym:

- 7 spraw dotyczyło wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Blachowni,
- 8 spraw dotyczyło wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Chorzenicach.

4) *Wpływy z tytułu opłaty rodziców za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2023 roku oraz podejmowanie czynności egzekucyjnych*

Na podstawie decyzji administracyjnych w 2023 r. ustalono opłatę od 4 rodziców biologicznych za pobyt ich 4 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na łączną kwotę **195 283,94 zł**:

- 2 sprawy dotyczyły dzieci z powiatu częstochowskiego, przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczej obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Blachowni (73 005,94 zł – 2 rodziców – 1 dziecko – 3 513,68 zł; 1 rodzic – 1 dziecko – 69 492,26 zł),
- 2 sprawy dotyczyły dzieci z powiatu częstochowskiego, przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczej obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Chorzenicach (122 278,00 zł – 1 rodzic 2 dzieci po 61 139 zł / dziecko).

Należności główne dotyczące 2023 r. a wynikające z decyzji administracyjnych wydanych w 2022 r. obejmują 5 rodziców 7 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych obsługiwanych przez CAOPOW w Chorzenicach – **64 552,38 zł**.

Należność główna dotycząca odpłatności za pobyt dzieci w ww. placówkach ustalonych decyzjami z lat ubiegłych stanowi kwotę **1 377 643,55 zł** i dotyczy:

- 11 rodziców 10 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez CAOPOW w Blachowni - 334 539,14 zł,
- 9 rodziców 11 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez CAOPOW w Chorzenicach - 1 043 104,41 zł.

Na podstawie decyzji administracyjnych wydanych w 2023 r. dokonano umorzenia zaległości z tytułu naliczonej opłaty 5 rodzicom 5 dzieci na łączną kwotę **131 668,49 zł** w tym:

- 2 sprawy dotyczyły 2 rodziców 1 dziecka z powiatu częstochowskiego, przebywającego w placówce opiekuńczo- wychowawczej obsługiwanej przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych w Blachowni (**64 890,55 zł** – lata ubiegłe),
- 4 sprawy dotyczyły 3 rodziców 4 dzieci z powiatu częstochowskiego, przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chorzenicach (**66 777,94 zł** w tym – 2 rodziców 3 dzieci po 21 949,16 zł – należność dotycząca lat ubiegłych; 1 rodzic – 1 dziecka - 930,46 zł – należność dotycząca 2023 r.),

W 2023 r. 4 rodziców 4 dzieci dokonało wpłaty z tytułu ustalonych opłat za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych na łączną kwotę **70 706,38 zł** w tym:

- 3 rodziców 3 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Blachowni (66 051,38 zł w tym – 2 rodziców 2 dzieci – 2 893,97 zł - należność dotycząca lat ubiegłych; 63 157,41 - 1 rodzic 1 dziecka - należność dotycząca 2023 r.),
- 1 rodzic 1 dziecka przebywającego w placówce opiekuńczo-wychowawczej obsługiwanej przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chorzenicach (4 655 zł w tym – 1 rodzic 1 dziecka – 3 723,64 zł - należność dotycząca lat ubiegłych; 1 861,82 zł należność dotycząca 2023 r.).

Mając na uwadze powyższe na dzień 31.12.2023 r. w związku z wpłatami rodziców biologicznych oraz po dokonanych umorzeniach zaległości, należności główne za 2023 r. i lata ubiegłe wynoszą łącznie 1 435 105,00 zł i dotyczą:

- 9 rodziców 9 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych obsługiwanych przez CAOPOW w Blachowni - 276 603,15 zł,
- 10 rodziców 10 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych obsługiwanych przez CAOPOW w Chorzenicach - 1 158 501,85 zł.

Rodzicom biologicznym, którzy do dnia 31.12.2023 r. nie dokonali wymagalnych wpłat z tytułu opłaty za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wystawiono łącznie 49 upomnień i 39 tytułów wykonawczych.

Należność główna z tytułu odpłatności od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych położonych w innych powiatach według decyzji wydanych w latach poprzednich na dzień 31.12.2023 r. łącznie wynosi 335 802,36 zł i dotyczy:

- 1 rodzica 1 dziecka, które przebywało w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Wiosna” w Krzydlinie Małej – 74 937,69 zł
- 1 rodzica 1 dziecka, które przebywało w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Gliwicach - 45 735,67 zł
- 1 rodzica 1 dziecka, które przebywa w Ośrodku Pomocy Dziecku i Rodzinie w Górze Włodowskiej - 215 129,00 zł

Ww. należności na dzień 31.12.2023 r. są wymagalne. W ww. przypadkach do dnia 31.12.2023 r. nie odnotowano żadnej wpłaty. W związku z brakiem wpłat trwają procedury egzekucyjne we właściwych miejscowo Urzędach Skarbowych.

19. Finansowanie świadczeń – Program rządowy „Dobry start” 2023 r.

W myśl § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061 z późn. zm.) świadczenie dobry start przysługuje wyłącznie odpowiednio rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych albo regionalnych placówek opiekuńczo - terapeutycznych.

Od 2021 roku realizacja rządowego programu „Dobry Start” została przekazana do realizacji Zakładowi Ubezpieczeń Zdrowotnych. W związku z powyższym również w 2023 roku wydano rodzinom zastępczym i dyrektorom centrów administracyjnych obsługi placówek opiekuńczo – wychowawczych zaświadczenia potwierdzające umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

20. Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – 500 +

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Na podstawie art. 80 ust. 1a przedmiotowej ustawy (obowiązującego od dnia 1 kwietnia 2016 roku), rodzinie zastępczej do świadczenia, o którym mowa w ust. 1, na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, zwany dalej „dodatkiem wychowawczym”.

W związku z możliwością otrzymywania dodatku wychowawczego, rodziny zastępcze od dnia 1 lutego 2022 roku składają wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (z uwagi na zmianę przepisów – ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci) za pośrednictwem systemów

elektronicznych, dołączając zaświadczenie z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie potwierdzające umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Zgodnie z art. 113 a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., późn.zm. 1426 z późn.zm.) oraz art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r., poz. 810 z późn. zm.) na wniosek dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej składany w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce siedziby placówki opiekuńczo wychowawczej na każde umieszczone w tej placówce dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci tj. 500 zł miesięcznie.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 2 ww. ustawy, w sprawach dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1a, art. 113a albo art. 115 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 15 w brzmieniu dotychczasowym, w których wnioski o ustalenie prawa do tych świadczeń zostały złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe

Jednocześnie zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1981) od dnia 1 czerwca 2022 r. tracą moc decyzje, na mocy których zostało przyznane prawo do dodatku, o którym mowa art. 113 a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w brzmieniu dotychczasowym.

Od 1 stycznia 2022 roku organem właściwym do przyjmowania wniosków, prowadzenia postępowań, przyznawania oraz obsługi programu rządowego dotyczącego przyznania świadczenia wychowawczego (500+) jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej zostaje zastąpiony przez świadczenie wychowawcze (500+).

Dyrektorzy Centrów Administracyjnych Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych placówek opiekuńczo – wychowawczych Powiatu Częstochowskiego złożyli do ZUS 25 wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł miesięcznie w tym:

- 12 wniosków dotyczyło wychowanków przebywających w placówkach obsługiwanych przez CAOPOW w Blachowni,
- 13 wniosków dotyczyło wychowanków przebywających w placówkach obsługiwanych przez CAOPOW w Chorzenicach.

ZUS przyznał i wypłacił w 2023 r. świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł miesięcznie 92 dzieciom umieszczonym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w łącznej wysokości 428 360,20 zł następująco:

- na 45 wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych obsługiwanych przez CAOPOW w Blachowni na łączną kwotę 218 636,90 zł w tym:
 - dla 14 dzieci z POW w Blachowni na kwotę 72 248 zł,
 - dla 14 dzieci z Domu dla Dzieci „Skałka” w Częstochowie na kwotę 60 308,20 zł,
 - dla 17 dzieci z Domu dla Dzieci „Sosenka” w Częstochowie na kwotę 86 080,17 zł.

-
- na 47 wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych obsługiwanych przez CAOPOW w Chorzenicach na łączną kwotę 209 723,30 w tym:
 - dla 17 dzieci z Domu Dziecka w Chorzenicach na kwotę 78 000 zł,
 - dla 15 dzieci z Domu dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach na kwotę 71 416,80 zł,
 - dla 15 dzieci z Domu dla Dzieci „Promyk” w Rędzinach na kwotę 60 306,50 zł.

W 2023 r. na wnioski rodzin zastępczych oraz dyrektorów Centrów Administracyjnych Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych wydano łącznie 200 zaświadczeń potwierdzających umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej w tym:

- 169 zaświadczeń dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej,
- 31 zaświadczeń dotyczących instytucjonalnej pieczy zastępczej

Załącznik Nr 2
do Uchwały nr 1250/2024 z dnia 21 lutego 2024 r.
Zarządu Powiatu Częstochowskiego w sprawie
przyjęcia sprawozdania z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Częstochowie za 2023 r. w zakresie systemu
pieczy zastępczej oraz zestawienia potrzeb w
zakresie systemu pieczy zastępczej na 2024 rok.

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2024 ROK

1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców poprzez tworzenie rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych oraz rodzinnego domu dziecka.
2. Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu częstochowskiego w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze oraz promocja idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu.
3. Zagwarantowanie w budżecie powiatu częstochowskiego środków finansowych na świadczenia dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych.
4. Organizowanie grup wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.
5. Organizowanie szkoleń dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
6. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy oraz rodzin pomocowych.
7. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

